

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LI Ч. 58. Джерзі Сіті, Н. Дж., п'ятниця, 26-го березня 1943. No. 58. Jersey City, N. J., Friday, March 26, 1943. VOL. LI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свобода“: ВЕrgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕrgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПРИЗНАНО 16 ТОЧОК ТИЖНЕВО НА ОСОБУ НА М'ЯСО, ТОВЩІ, СИРИ І РИБУ В ПУШКАХ

ВАШИНГТОН. — Бюро Адміністратора праці проголосило, що з понеділка, коли то входить в життя припис про пайкування м'яса, сирів, товщів, олії і риби в консервах, кожна особа зможе витратити на те все на протязі одного тижня 16 поінтів. Назагал, як подають, кожна людина зможе мати пересічно тижнево два фунти м'яса і пів фунта масла, але це треба так зарядити, щоби можна було мати всього потрохи. А це значить, що не треба купувати ті роди м'яса, що вимагають найбільше поінтів. Пайкування об'їме усіх споживачів, без огляду на те, де вони не їли, в дома, чи в ресторанах.

ПАЙКУВАННЯ У ПРАКТИЦІ, СЕБТО В ХАРЧЕВІМ БУДЖЕТІ.

ВАШИНГТОН. — З новим зарядженням про пайкування американська господиня мусить рахуватись з тим, що її тижневий харчевий бюджет є на половину обмежений, себто зв'язаний ось тими обмеженнями. Назагал кожна особа може дістати пайкованих харчів у такій кількості: 8 унцій пукру тижнево, чотири пушки консервованих харчів місячно, два фунти м'яса тижнево, чотири унції масла тижнево, вісім унцій товщів до варення тижнево й дві унції сира тижнево. До харчів, що не підлягають пайкуванню зараховують: свіжі овочі і свіжі городовини, свіжа і сушена риба, хліб і молоко.

ХАРЧЕВІ ОБМЕЖЕННЯ В РЕСТОРАНАХ.

ВАШИНГТОН. — Пайкування буде відноситься і до ресторанів. Як це буде виглядати, ще не подано в подробицях. Але вже від понеділка ресторани будуть одержувати м'яса на четвертину менше від той кількості, що її спотребували в грудні. А скільки взагалі діставатимуть, то це буде вислідом дуже складованого розрахунку. Ресторани будуть закуповувати харчів в такій самій спосіб на точки, як звичайні особи.

ПЛАТИТИ ПОДАТКИ РАЗОМ З ПЛАТНЕЮ.

ВАШИНГТОН. — В конгресі вирішується остаточно доля ріжних проектів в справі того, як маємо платити особисто-доходовий податок. Найбільше відомим з тих проектів є законопроект Румля, що заявляється за те, щоби не стягати податків за 1942 рік, а тільки за цей рік, але з тим, щоби податок був стяганий відразу з платення. Демократи є проти плану Румля і заповідають, що перейде подавляючою більшістю законопроект Карлсона, републиканця з Кензас, що є модифікацією плану Румля і є за те, щоби податок сплачувати в той спосіб, щоби його стягано при виплаті заробітних платень чи пенсій. Карлсон заповів, що якщо не перейде його проект, то до кінця року п'ять мільйонів осіб будуть мусити зажитись в банках на один біллон доларів, щоби оплатити податки в такій спосіб, як це тепер діється. Він каже, що при плаченню податку в дні 15 березня в самім Нью-Йорку 50,000 осіб позичило в банках 10 мільйонів доларів на плачення податку.

ЧОМУ ЛЯ ГВАРДІЯ НЕ ПРИЗНАЄТЬСЯ, ЩО ІДЕ ДО АФРИКИ?

ОЛБАНІ. — Над таким питанням дебатовали в ньюорській легіслатурі, яка недавно вирішила, що має бути з мейором, коли він змушений обняти інші обовязки, зв'язані з воєнними обставинами. Голосуючі думали про одно, а тут ішло про що інше, себто про те, щоби задержати для Ля Гвардії місце мейора міста Нью-Йорку, як він поверне з Північної Африки, куди він мав би відійти як військовий і генерал-губернатор зайнятих Аліянтами провінцій.

ПЕРЕДБАЧУЄ ЗАВЗЯТУ БОРОТБУ В ТУНІСІ.

ВАШИНГТОН. — Елмер Дейвис, голова Бюро воєнних Інформацій, каже, щоби мати на увазі, що не так скоро перемажемо ген. Ромеля в Африці, та що боротьба буде дуже завзята. Дейвис не сумнівається в її висліді. І додає, що й нацисти переконані, що вони програють. Тому і так часто говориться тепер у нацистських воєнних звітах з Африки про „про чисельну і матеріальну перевагу Аліянтів“. Дейвис теж звертає увагу на конечну потребу видатнішої боротьби з німецькими субмаринами.

„АВСТРИЙСЬКИЙ БАТАЛІОН“.

КЕМП АТЕРБОРІ (Індіана). — „101 Баталіон Піхоти“ — це назва „австрійського баталіону“, себто того американського баталіону, в якому служать австрійські добровольці, між якими є звичайними вояками теж і три сини останнього австрійського цисаря. Про тих, що служать в тому баталіоні, кажуть, що вони далі думают про поворот Габсбургів на австрійський престіл та визнають Оттона за законного кандидата на такий престіл.

Аліянтська Перемога — це Свобода і Демократія для Всіх Держав Світа, Каже Волес

ПАНАМА. — Генрі А. Волес, віцепрезидент Злучених Держав, відповідаючи на привітну промову президента Панамського конгресу, сенатора Умберто Лейгнадіра, виголосив в еспанській мові промову, в якій підкреслив, що перемога Об'єднаних Держав означатиме відновлення свободи і демократії у всіх краях світа, малих і великих. Обидні Америки, казав він, змагають перемогти ворогів для „вільних народів світа“. Сенатор Лейгнадір зазначив, що віцепрезидент Волес подорожує як представник „справжнього ідеалізму і енергії Злучених Держав“. Преса прийняла заяви Волеса з великим ентузіазмом, підкресляючи, що ще ніколи Латинська Америка не була така близька до Злучених Держав, як це є тепер. Вона надіється, що вже Злучені Держави не будуть глядіти на краї Латинської Америки як такі, що „доставляють сировину за дешевою ціною“, за які їм потім доставляється з добрим зарібком мануфактуру. „Хочемо, щоби це було століття народу, століття нагоди для всіх“, пише „Панама-Американер“ у своїй передовиці.

АМЕРИКАНСЬКА СУБМАРИНА ЗАТОПИЛА ЯПОНСЬКУ

ВАШИНГТОН. — Японська субмарина, що виплила була на поверхню моря близько японської бази, навіть не спостерігалася, що це сталося, як відразу затонула. Та знав це Вільям Едвард Ферол, командант американської субмарини, що підплив під японську і знищив її торпедою.

ПРОТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ „ВІД КОЛИСКИ ДО ГРОБОВОЇ ДОШКИ“

БОФАЛО. — Д-р Чарлз Дж. Гейд, бувший президент Американського Медичного Товариства, промовляючи в Юніверзиті оф Бофало Медікал Скул, заявив, що найновіші проекти соціальної безпеки „від коліски до гробової дошки“ скінчаться економічною і більшовицькою невдачею. Маж іншим казав так: „Якщо людина має надалі остати індивідуальною соціальною одиницею, вільною від концентраційних таборів, вона мусить вернутися до давньої філософії Старого Завіту, що „в поті чола будеш їсти хліб“. Він казав далі, що світ тепер „де нагло“, та що кладеться більшу вагу на скількість ніж якість. Соціалізацію медицини він назвав „утопією“, в якій перевагу матиме бюрократичний середняк. Як буде знищена свобода вибору, казав він, то тоді будуть теж знищені геніяльність та ініціатива.

СТУДІЮВАТИМУТЬ ПОВОЄННІ ПЛАНИ

ВАШИНГТОН. — В сенаті встановлено комісію з восьми членів, щоби вистудювала всі проекти в справі повоєнного планування.

95 Процентів Данських Голосів Проти Нацистів

СТОКГОЛЬМ. — Понад 90 процентів виборців у Данії пішло до виборів, аби продемонструвати свою вірність демократичним ідеалам. Велику участь виборців у виборах уважають ударом по нацистичним престижу. Не дивлячися на піддержку нацистів, данські фашисти дістали всього 12,000 голосів більше, ніж вони дістали в 1939 році. Найбільше голосів упало на соціалістичну партію, але менше, ніж при передостанній виборих. Зросли дещо голоси партій: консервативної, ліберальної й радикальної. Втратила теж партія фермерів.

ВІШІ ДОБАЧУЄ РАДІОВУ АТАКУ НА ФРАНЦУЗЬКУ „ВОЄННУ МОРАЛЬ“

ЛОНДОН. — Французький уряд Віші закидає Об'єднаним Державам свідому пропаганду на зломання французької „воєнної моралі“ в цілі підготовки аліянтської інвазії й французького повстання. Віші почало пропаганду проти акції патріотів у Савої, а тимчасом німецький уряд почав кампанію екзекуцій проти французів, бельгійців і альзатців, неприхильних нацистам.

У Страсбургу німці засудили на смерть 13 альзатців за зраду Німеччині й зносини з ворогами.

Уряд у Віші далі вислає жидів з Франції до східної Європи. З табору коло Ляурду вислали оноді до Польщі 2,500 жидів. Їх запаковано в вози для худоби на шестидневну подорож, без поживи. Число жидів, висланих з бувшої неокупованої Франції, обчислюють на 10,000 осіб. З бувшої окупованої Франції вислали їх 25,000 до 30,000.

ЩЕ ОДИН ФРАНЦУЗЬКИЙ РОБІТНИЧИЙ ЛІДЕР УТІК ДО ДЕ ГОЛА

ЛОНДОН. — Сюди прибув Альберт Гігі, секретар Загальної Конфедерації Праці, котру розв'язали були німці по заняттю Франції. Він хоче співпрацювати з генералом Де Голем. Його заява за генерала де Гола має демонстративне значіння як співпраця робітництва.

КАМПАНИЯ ЗА ФІЗИЧНЕ ЗДОРОВ'Я. — Для Північно-Американської Авіаційної програми за фізичне здоров'я робітників ці жінки влаштували „кіну ревію“, для котрої вони одяглися в гарні червоно-чорні костюми. Парада відбудеться в Інглвуді, в Каліфорнії.

Ворожа Протиофензива на Мареті Зломана

АЛІЯНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА В ПІВНІЧНОЇ АФРИЦІ. — Досвідчені в боях піхотинські війська восьмої британської армії зломали люті протиатаки ворога та зробили дальші проломи в лінії Марету в південному Тунісі.

Аліянтські війська посунулися на війська маршала Ромеля трьома дорогами, а аліянтські повітряні сили піддержали кожну колоною, завдаючи ворогові найтяжчі удари цієї кампанії. Американські й британські війська зробили поступ на кожному з трьох секторів. Війська генерала Монтгомері вже б'ють до другої оборонної лінії Марету.

Американські війська посунулися значно на дорозі з Гафси до Габеса, відбивши по дорозі сильні атаки ворога. Далі на північний схід вони вдарили зо занятого ними Мамаксі в напрямі Мезуни.

В усіх цих боях беруть поважну участь інженерські відділи, котрі, часто під ворожим огнем, будують й направляють дороги, вишукують підложені ворогом міни, вишикують цементові позиції для машинних крісів і т. і. В боях на туніському фронті американська піхота й артилерія показали страшне завзяття; не належить це зовсім до виімків, коли артилеристи обслуговують гармати не дивлячися на свої рани, навіть до останнього духу.

ТЕПЕР РОБЛЯТЬ РЕЙДИ НЕ НА МАЛЬТУ, А З МАЛЬТИ.

ВАЛІЕТА (Лальта). — Торпедові бомбовики зробили з Мальти рейд на кораблі Осі, що доставляють війська, амуніцію й провіант для воєнків у Африці, а інші літаки доконали рейдів на залізничні дороги й фабрики на Сидлії й в Італії та кораблі при берегах ЧОРЧИЛ НЕ БАЧИТЬ СКОРОГО КІНЦА КАМПАНИ В ТУНІСІ.

ЛОНДОН. — На запит одного посла з Партії Праці, прем'єр Чорчил заявив у парламенті, що битва в Тунісі ще не досягнула свого вершка та що перед британськими й американськими військами в Африці стоїть довга кампанія. Він робив цю заяву зовсім свідомо на те, аби задержати неосновані надії на скорі вирішення цих боїв у користь Аліянтів.

ДОМАГАЮТЬСЯ СКРІПЛЕННЯ КАМПАНИ ПРОТИ ПІДВОДНИХ ЧОВНІВ.

ЛОНДОН. — Барон Бронтісфілд, парламентарний секретар адміраліції, заявив у палаті лордів британського парламенту, що внаслідок недавніх конференцій у Вашингтоні буде скріплена організація аліянтських конвоїв і боротьба проти підводних човнів.

Кількох лордів виступало з промовами за організування спеціального міністерства для підводних човнів. Бронтісфілд заявив, що генеральний штаб у Вашингтоні, який кермує цією справою, має до розпоряджності всі засоби боротьби проти субмарин. Спеціальний німецький комунікат подав у середу, що німецькі субмарини затопили за кілька останніх днів при берегах північної Африки аліянтських кораблів на загальну суму 73,000 тон.

РЕЙД КОМАНДОСІВ.

ЛОНДОН. — Берлінське радіо подало вістку, що британські командоси напали в понеділок уночі на якусь німецьку базу на острові при березі Норвегії, але їх відкрили німецькі сторожі й вони завернулися по короткій обмінній вистрільві. Британський уряд не потвердив донесення. Контрольоване німцями радіо в Осльо говорило, що командосів висаджено на цей рейд з британських підводних човнів.

ЧЕРВОНА АРМІЯ ДАЛІ НАСТУПАЄ НА СМОЛЕНСЬК.

ЛОНДОН. — Найбільше акції проявляє Червона Армія в центральному секторі, де вона старатється проломати сильні оборонні позиції перед важною нацистичною базою у Смоленську.

По цілотижневій тиші червона армія почала нову офензиву під Кавказом і заняла залізничну станцію Абінськ, 20 миль від Новоросійська.

НОВІ ЛІТАКИ ДЛЯ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

МОСКВА. — „Червона Зоря“ доносить, що на фронті появилися вже російські боеві літаки нового типу, звані від їх інженіра Лавочкіна, які відзначаються великою легкістю. Рівночасно орган червоної армії заповідає ще інші нові літаки.

НІМЕЦЬКИЙ РЕЙД НА АНГЛІЮ.

ЛОНДОН. — Націстичні бомбовики зробили рейд на одно місто на південно-східному побережжю Англії й знищили низку домів, між ними школу. Досі добуто з румовиць 12 трупів.

Того самого дня британські бомбовики зробили рейд на залізничні комунікаційні лінії в північній Франції та на промислові центри в західно-північній Німеччині. У тих рейдах утрачено один літак.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письмовий текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед виходом числа, в котрим оголошувач хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

Table with subscription rates: PEREDPLATA (Single copy 3 cents), SUBSCRIPTION RATES (Domestic and Foreign rates for 1, 3, 6, 12 months).

Address: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

На Чисту Воду з Абсентизмом

Після багато балачок про абсентизм робітників з праці, балачок, розумних і інакших, американське громадянство починає нарешті впливати в цій справі на чисту воду.

Як один з примірів оздоровлення дискусії можна завести дискусію над тою справою на річній конвенції безпеченства, що відбулася в Нью Йорку.

Таку різницю доконче треба зробити, бо не роблення її зводило на ніщо навіть найкращі заходи людей доброї волі.

Коли вглянути в причини безневинного абсентизму, то побачимо дві головні причини: недуга й каліцтво.

Під дбанням за здоров'я робітників референт на згаданій конференції розуміє дбання за здоров'я робітника не тільки підчас праці, але й перед працею й по скінченню праці.

Певна річ, що дбання за здоров'я й безпеченство коштує гроші. Однак це оплатиться.

Свобода Всюди і для Усіх

Коли десь виступає як офіційний представник така особа, якою є заступник президента Злучених Держав, і притій нагоді виголошує промову, то річ ясна, що ось така промова має глибше значіння.

Так і треба на нашу думку розуміти і те, що сказав в Панаї перед Товариством Болівара віцепрезидент Генри А. Волес.

Як знаємо, Волес вибрався відвідати краї Латинської Америки, щоби таким чином віддати візити, які складали Злученим Державам президент та інші визначні державні мужи Латинської Америки.

„Вище всього бажав би я бачити Америку найбільшою державою в цілій історії світа, мірячи її величчю не величиною її багатств, але її свободою і величчю її вчинків“.

До цього Волес додав, що Болівар певно не так думав про військову величчя і силу, бо таке не було для нього ніякою

новістю, але йшло йому про „загальну справедливості і загальний мир“. А та свобода, про яку мріяв Болівар, заявив далі Волес, є тою, що міститься у тих Чотирьох Свободах, що їх проголосив президент Рузвельт.

Ще одно дуже важне підкреслив Волес, а саме те, що „свобода мусить бути універсальною“, бо „світ не може бути в одній половині вільним, а в другій у неволі“.

Ось такі заяви для нас тепер не першина. Добре, що їх постійно повторюється і ширше вносяться те, що треба розуміти під Чотирьма Свободами. Біда однак в чому іншому.

Укравська автокефальна церква Східної України формально перестала існувати ще 1930 року по процесі Спілки Визволення України.

Церковна Справа в Україні під Большевицькою та Німецькою Окупацією

Православна церква Західної України під большевицькою. На Західній Україні у вересні 1939 року дісталася під большевицькою окупацією дві епархії заселені українцями — волинська та польська.

Після прийому до Польської православної церкви в Україні, так і в цілій українській справі, так і тут, не заняли ясного становища, а тільки дозволили існувати обидвом церквам побіч себе, українській та московській, щоби висувати одних проти других та використовувати для своїх окупаційних інтересів.

Advertisement for 'Основи Суспільности' (Foundations of Society) by Ivan Franko, including a small illustration of a person.

га перед приходом грізного судді. Чулося щось, мов глина, насили здавлене з гітчаня; тривога сірою мрякою повзла низом-низом, захопувала шораз більше простору, холодом віяла супроти пречистого, безхмарного неба, немов силкувалася і там здобути собі місце.

епископи з Волині узнали над собою зверхність митр. Сергія. Замітне, що не підчинили їх прямо під владу кийського митрополита Николая, що теж є під заступником московського патріярха митр. Сергієм.

Німецька окупація посунула аж до найдальших східних меж України. Нове положення зробило знову актуальною справу відродження Української Автокефальної церкви серед самого українського громадянства, хоч і не без того, що німці старалися використовувати ось такі церковні відносини та тертя виключно для своїх окупаційних інтересів.

Укравська автокефальна церква Східної України формально перестала існувати ще 1930 року по процесі Спілки Визволення України.

Тим способом на Україні німці застали — з одного боку явно досі під большевицькою існуючі парохії російської православної церкви, що знавали над собою кийського митрополита Николая та заступника московського патріярха митр. Сергія, з другого боку парохії української автокефальної церкви, що теж вийшли з підземелля.

їни, що її головою є митрополит Василь Липківський. Тому, що його доля невідома, не вбирало митрополита, а тільки адміністратора української православної церкви.

З донесень виходило, що спершу на її чолі стояв митр. Діонізій, пізніше єпископ волинський Полікарп. За більшовицької влади — як сказав — волинський єпископ ординарний та його помічник Полікарп були приєвлені призначити над собою зверхність московського патріярхату, а тим самим зрівнати з митрополитом Діонізієм.

Єпископ Полікарп Сікорський тепер наново зрівняв накінений йому зв'язок з Москвою, натомість волинський ординарний, єпископ Олексій Громадський, лишився вірним Москві, дарма, що за Польщі ухвалив мала не за одного православного єпископа українця.

Замітне, що між ними нема численної холмської дієцезії архієпископа Іларіона-Огієнка, лемківсько-кравківської (єп. Палладія, потім Шмίδα) та варшавської митр. Діонізія.

Між єпископами численні деякі нові імена як Берестейського єпископа досі невідомого Коренісова; кийського Ніканора Абрамовського, білоцерківського Ігора Губи та єпископа Скрипника, що мав бути прийняв духовенство Платона. Єпископ Скрипник це довоєний посол до польського союму, кривач одам, Петлюри, якого вважали чесною та ідейною людиною.

500 парохій тільки 400 тримали української автокефалії, 100 московського патріярха. Це розбиття німці свідомо підтримують й досі та тягнуть з цього зиски в той спосіб, що — по донесенням польської агенції телеграфічної — мали забрати церковні маєтки православної церкви на Волині під свій заряд так, що духовенство приєвлене жити тільки з жертв вірних.

Московський патріярх судить завідає української православної церкви.

Найбільшого розголосу в світі наробило становище московських єпископів до справи відновлення української автокефальної церкви та до її адміністратора, єпископа Полікарпа. Про ці справи писав доволі широко ньюйоркський „Таймс“.

На які широкі розміри розпочали москвичі боротьбу проти української православної церкви, видно з того, що вистаралися навіть, що їх постанову апробували православні патріярхи антиохійський в Дамаску, ерусалимський та александрійський. Нема апробути того обвинувачення тільки від царгородського патріярха, що є під владою Туреччини.

У відповіді єп. Полікарп закликає, що він постійно працює рішенням собору українських владик — організувати окрему православу церкву на українській території, вільній від „атеїстичної влади“.

Як далше розвивався цей спір, преса не принеся; його жертвою впад одначе український послухник московського патріярхату єп. Олексій Громадський, який мав зникнути в таємний спосіб; дуають, що його вбили.

Серед того стану церковного життя української православної церкви замітна ще одна подія, а це зазив митрополита Андрія Шептицького до православних братів владик, щоби вони повернули релігійну єдність українського народу, таку конечно потрібну для національної єдності.

В половині 1942 року на Східній Україні мало бути ще тільки 500 парохій, а це доказ, як страшне спустошення зробив на релігійному полі большевизм за 20 літ. З тих

дивоглядних фігур у калейдоскопі. Але нині сонце вставало в небо ірмі гуморі. Воно чуло, що щось недобре скоїлось на землі, і скоро тільки раз зирнуло на землю, на торечий двір, у вікно офіцини, то в тій же хвилі мало охоту відвернутися і з докором люблячої та строгої матері буркнуло до дочки-землі:

— Ага! Ти вже знов! Земля мовчала понору, силкуючись покрити своє лице холодною паморокою, але це їй не вдалося. Сонце, побачивши її змагання, наморщило проміністі брови і крикнуло:

— Гей мої золоті проміні! Далі наперед! Січіть очю мау! Коліть її! Прошибайте наскрізь! Не дайте їй своїм серпанком заслонювати правду. Не дайте їй допомагати заховати зле діло! Все висяйте, все виводіть на світ Божий! Нехай не дармо люди зуть мене праведним сонцем! Хочу бути праведним і не дати неправді з укриття панувати над світом! І вже холодна мряка почала

рватися, шматкуватися на лиці землі, мов старий, пошарпаний серпанок. Глибоке зітхання стиду й болю підняло грудь землі, затремтіло в цілій природі, стрепенуло всякою живого душою. Потягло чимсь прикрим, душним, мов запах теплої крові. На сонних наплагали в колісках, а хто прокинувся, той із тривогою озирнувся довкола, не знаючи, що сталося на світі, далі хрестився й шептав:

— Дух Святий при нас і при хаті! В торечькому дворі всі ще спали. Хоч починався робучий день, та тут ніхто не спшився ні до якої роботи. Навіть пахляр, прокинувшись на хвилину й підвівши голову, хоч бачив, що сонце сходить, унесилі опустив знов голову на тверду, сіном напхану подушку і в одній хвилі заснув, мов камінь у воді потонув. Пастух спав також, мов забитий; не його діло було самому будитися; він знав і прикрасив уже до того, що його господар-пахляр мусить уперед сам збудитися й шодотти ко-

ров, а тоді, певно, і його збудить, а для нього кожна проспана хвилинка була дорожча від золота. А дворакам нікуди було спішитися, вони могли спати, доки їх пані не закричала.

Як представляється церковна справа на Україні під сучасну хвилину, годі знати, бо останніми часами американська преса не приносить ніяких нових відомостей про цю справу.

FOR VICTORY BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS. Includes an illustration of a soldier and a small graphic.

(Далше буде)

Америка Приготовляється до Відбудови Європи

(ОНА). — В Сенаті Злучених Держав вже внесено резолюцію, щоб конгрес дав американському уряду право брати активну участь у відбудові Європи. В резолюції говориться, що Об'єднані Держави повинні зробити все, що є в їх силі, аби не тільки виграти війну, але й зробити так, щоб не поклати основ під третю світову війну. Як правий член Об'єднаних Держав Америка мусить мати згоду свого конгресу на те, щоб після теперішньої війни вона, разом з своїми союзниками, мала право годувати європейське населення, помагати йому відбудуватись і встановити в Європі такі порядки, щоб там більше ніяких воєн ніколи не було.

Розуміється, що ніхто не є такої наївний, аби врити, що все те можна досягнути одною резолюцією, але хтось мусить зробити початок. Будьмо певні, що над цю резолюцію будуть гарячо дебатовати і зроблять а ній багато поправок, але самий факт, що за нею стоять демократичні й републиканські сенатори, показує, що американський народ не хоче повторити старих помилок і вже наперед приготується до того, що як прийде час приводити Європу до порядку, то Америка не буде стояти на боці.

Розуміється, що, нажалі, є між нами люди, які думають інакше. І перед ними власне перестерігає віце-президент Генрі Волес, який в одній з своїх промов сказав: «Так, можливо, що у 1943 або 1944 році матимемо нагоду взнати, яка перед нами будучність... Якщо ми повторимо помилки, зроблені нами після першої світової війни, то може прийти ще до третьої... Це також не потраїмо дати людям праці і допустити до влади фашистські елементи, що стаять до Советського Союзу з ненавистю. Як нація, якій люди винні гроші, обставити себе високою тарифом і скаже своїм довжникам платити, і то не товаром, а грошми, то будьте певні, що з того нічо доброго не вийде, бо наслідком того буде торговельна, а потім кривава війна».

Вище наведені слова віце-президента були звернені в сторону американських ізоляціоністів, які готові робити те саме, що робили їх попередники теперішньої адміністрації будуть старатися загравати так, аби Злучені Держави відмежувалися від європейських справ і не давали знищенням нацистами країни й народам ніякої помочі. Якби, не дай Боже, до цього дійшло, то можемо бути певні, що третя світова війна не булаб далеко, за горами.

Але на наше щастя, таких людей, які хотілиб, щоб Злучені Держави стояли від міжнародної політики здалека, в Америці вже не багато. Маси американського народу вже зрозуміли, що наша країна не може себе ізолювати. Як губернатор Стассен з Мінесоти представив свого часу план міжнародного союзу, то американська преса не тільки широко про цей план писала, але й одобрювала його. Те саме було з промовою віце-президента Волеса про накреслення плану міжнародної господарки. Люди її відхилили й казали, що вже час подумати над тим, щоб через брак міжнародної співпраці не доходило до воєн. Бо дотепер бувало так, що ми стояли на боці й віддавали, як і інші народи

між собою сварилися, а як прийшло до війни, то наш край також мусів воювати, бо інакшого виходу не було.

Далі так не може бути. Америка має велику економічну, військову і політичну силу, яку вона мусить ужити на те, щоб, разом з іншими великими демократичними державами, завести на світі порядок. Це наша ціль і ми повинні її виконати. Америка не може собі дозволити на те, щоб, скінчивши переможену війну, сказати європейським народам: ми, американці, свій обов'язок виконали, а тепер наша хата з краю. Американський народ на таке вже не дозволить. Ізоляціоністи можуть кивати пальцем в чоботі, але загал вже не звертає на них великої уваги. Вони напевно будуть нападати на провідників людей за те, що ці стараються ужити американської сили і престижу до заведення порядку на світі, але маймо надію, що їх критика не знайде в народі підтримки. Якщо історія має бути учителькою життя, то покажм світові, що ми два рази помилок не робимо. Ми вже раз допеклися на тім, що послухали політичних противників президента Вільсона і тепер маємо другу світову війну. Якби Америка була вжила своєї сили і престижу до заведення в Європі порядку після першої світової війни, то може бути, що сьогодні наші хлопці не малиб причини воювати.

Цю правду вже зрозуміли наші представники у Вашингтоні і домагаються аби конгрес Злучених Держав одобрив їх проект міжнародної кооперації. Маймо надію, що так буде, бо інакше, ми готові виграти так як Заблоський на мінді. Чейже ми не маємо ніякої розумної причини боятись того, аби Америка брала участь у відбудованні Європи й впливати на міжнародну політику так, аби нікому народів кривда не ділася. Великі демократичні держави мусять явити спосіб заведення на світі справедливого ладу, бо інакше шкода проляоті крові. Якби між демократичними країнами була панувала тісна співпраця, то будьмо певні, що Гітлер був би не живий йти розбоем на своїх сусідів. Але він знав слабу сторону демократичних країн і тому пустився на розбій. Те саме і з Японією. Тоталітарні держави вистудювали слабе місце, сьогодні вже Об'єднані Держав і тому на них вдарили.

Розуміється, що фашисти війни з нами не вигрять, бо остання перемога напевно буде по нашої сторони. Вони собі гадали, що миролюбні країни не вспіють скоро організувати мілітарної сили і фашисти заведуть на світі середовічний лад. Тепер вже переконалися, що так не є. Об'єднані Держави починають перемогати тоталітарних агресорів і як знищать їхню воєнну машину, то спільними силами заведуть на світі такий лад, в якому на війни не буде місця.

Red Cross Sum Over \$100,000

The Jersey City chapter of the American Red Cross War Fund has passed the \$100,000 mark, with contributions, exclusive of pledges, reaching \$102,014. Gerard F. Bill, treasurer, announced today.

While this amount is still far short of the \$248,800 goal which has been set for the city, it is better than twice the sum ever collected by this time in any similar campaign in the history of the city. Bill says, and it augurs well for the chances of the city to reach or exceed its quota.

The largest check to reach the headquarters of the American Red Cross War Fund during the past 24 hours came from the Ukrainian National Association, a fraternal organization with offices at 81 Grand St. and amounted to \$1,000.

"We are pleased and honored to give our support to so worthy a cause as that undertaken by your world-renowned organization," read the letter which accompanied the check. "Especially in these times of global strife do our brave fighters and their brave Allies everywhere have need of the work you are doing."

Although the letter, which was signed by Roman Slobodian, as treasurer of the association did not say so, the attached check was for exactly double last year's contribution.

(The Jersey Journal, Jersey City, March 24, 1943).

Німці Депортують Французьких Редакторів

(ОНА). — Німецька поліція вдерлася до редакції французької газети в Бордо, «Франс де Бордо», арештувала редакторів і відіслала їх на тяжкі роботи в Німеччині. Крім редакторів німці внарештували всіх молодих друкарів, з яких деякого заставили до праці при будові фортифікацій, а деякого послали в Німеччину. Те саме сталося й в другій французькій газеті в Бордо, «де Гіт Парізіє». Німецька поліція вилалапа молодих друкарів, редакторів, лінографістів і або депортувала їх до Німеччини, або посадила в концентраційний табор.

В Швейцарії звідки думають ось ті відомості, думають, що німці боються інвазії європейського континенту і тому внарештувають всіх молодих і активних людей. Німці знають, що французький народ їх ненавидить і якби Об'єднані Держави рішилися наступати на Європу, то всі молоді французи сталиб їм до помочі. Там вже є поважні підземні організації й активна молодь приготується до рішучої боротьби з наїзником. Тому власне німці так поступають. Вони виланують не тільки інтелектуальних робітників, які можуть стати на чолі повстанчого руху в часі альянтської інвазії Європи, але й звичайних молодих робітників. Кажуть, що Гестапо ходить хата в хату й списує людей від шіснадцять до дев'ятнадцять літ віку. Німці не кажуть нашої чому, але по кількох днях приходить поліція і забирає французьку молодь до примусової праці при будові фортифікацій, або висилає до фабричних заводів в Німеччині.

Це знак, що німці потерпають за свою скіру. Вони забрали з Франції поважну кількість свого війська на східний фронт і тепер боються, що якби Об'єднані Держави рішилися напасти на Європу, то німці малиб великий клопіт. Французьке, бельгійське і голландське населення ставиться до них з великою погордою і чекає нагоди пімститися на завойовниках. Кажуть, що нема одного дня, аби не згнуло кількох німецьких воєвж в окупованих німцями краях. Особливо в західній Європі, де населення чує, що наближається хвиля, коли воно приступить до кривавої розправи з ворогом. Як надлетять англійські чи американські бом-

КОНЦЕРТ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

в пам'ять 129-тих роковин народни

У НЕДІЛЮ, 28. БЕРЕЗНЯ 1943 РОКУ

В ГОДИНІ 7. ВЕЧЕРОМ

WASHINGTON IRVING HIGH SCHOOL Irving Place & 16 Street, NEW YORK CITY

У програму концерту ввійдуть: хор церкви Св. Юра під управою п. Онуфрія; святочна промова з-ра Л. Мануїла; промова по англійськи С. Шумейка; промова представниці А. Ч. Хреста Mrs. W. ROOSEVELT THOMPSON, солідарність з-ром Марії Полянкі й Люби Ковальської та декламаші.

УВЕСЬ ДОХІД ПРИЗНАЧЕНИХ НА ВОЄННИЙ ФОНД АМЕРИКАНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА. Об'єднаний Комітет Українських Американських Організацій у Нью-Йорку.

Содбурський Платун Українців на Маневрах

Дня 6. березня Содбури Су-Сте Мері Реджімент відбудув свої маневри в Су-Сте Мері, віддаленим від нашої місцевості 210 миль. Як ми вже попередно повідомляли, в цих маневрах мав брати участь і 17-тий Платун Спеціал (український Платун). І наш платун дійсно був добре зарепрезентований. Ми мали двадцять п'ять воєвж, які змогли в цей час вихити з своїм полком. Вранці 6. березня всіли до вагонів і лише Содбури поминули, а вже наші хлопці співають українські пісні. Гарні голоси і підібрані пісні творять добрий гумор на решту воєвж англосаксонського походження. У нашому вагоні не можна пропуститися. Всі хочуть слухати, та місця не має. Так ми доїхали аж до призначеного місця.

В Су-Сте Мері виландувалися з вагонів і парадним походом пішли до бараків тамошньої частини. Звітам американські військові трохи перевезли нашу компанію до УМ-СА на квартиру. Під години пізніше ці самі трохи поезили воєвж нашої компанії на острів оборонної артилерійної станиці. З цікавістю оглядали хлопці модерні гармати і різні модерні воєнні приряди. Одна така гармата коштує \$75,000, пояснював нам провідник. Кожному стадо ясно, де дівають гроші, які побирають в формі податків від нас. Одна гармата коштує \$75,000, а скільки гармат наш край потребує! Скільки потрібно «ворсевич стемпс» на одну лише гармату? А держава звідки мусить ці гроші дістати. Оглядали ми також і протилітакові перешкоди (бараж балунс), яких там є досить. Словом: не одному з нас аж там стало ясно, які кошти має наша держава, продукуючи це все, що є кінечне у цій війні.

У неділю ми мали маневри: знова американські військові трохи везуть нас на призначене місце. Ввчливі мурини, які їздять цими троками, стараються помогти кожному з нас, як можуть. На призначеному місці наш платун розділений на частини займає свої позиції в ліску. Ставимо «брен ган» і замасковуємо його, робимо «камouflаж». Недалеко від цієї частини держить з нами звідок друга наша частина з мінометом (mortar). Після часу від часу приносять до наших частин нові розпорядки і накази. Наш провідник робить потрібні зарядження й накликає до обережності. На лівому відтинкові зриваються стріли, а наші посланці прибігає й голосить, що ця частина «захопила в полон» противника.

Бовики, то населення дуже радіє і молиться Богу, щоб їм що злого не сталося. Французи роблять все можливе, щоб окупантам докучити й недовлати їм свобідно дихати. Німці з цього приводу дуже иртують, бо чують, що довго вже в Франції не будуть.

місяця. А ранком довідуємось, що наша «друга розвідка» була щасливіша за нас. Вона якимсь чудом попала на весілля, яке справляли собі молоді в українській салі, за якою ми так шукали й знайти не могли. Там вони й стрінулися з одним нашим активним працівником п. Гельмичем і в його присутності та в присутності гостей, провели гарно цілий вечір, за що на правду рещта братії їм завидувала.

Колиб зробити підсумок о цих маневрів, то скажемо, що вони дійсно мали своє значін-

Maybe You Know...

BY A. M. CROSS

EVERY SOLDIER LEAVING FOR OVERSEAS DUTY RECEIVES ONE KIT FROM THE RED CROSS

TO HELP RELEASE REGULAR NURSES FOR WAR WORK 50,000 RED CROSS TRAINED NURSES AIDES ARE PREPARED TO CONTRIBUTE ANNUALLY FROM 150 TO 1,000 HOURS OF SERVICE IN HOSPITALS!

УВАГА! **ЙОНКЕРС, Н. Я.** УВАГА!

УКРАЇНЬСЬКА ГРОМАДА ПРИ ЦЕРКВІ СВ. АРХ. МИХАЙЛА В YONKERS, N. Y.

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

В ЧЕШЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА В НЕДІЛЮ, 28. БЕРЕЗНЯ (MARCH 28, 1943) В САЛІ ЦЕРКОВИЙ, CORNER CHESTNUT ST. & RIVERVIEW PL. Початок у годині 4-тій пополудні.

В програму входять наступні точки: Вступне слово виголосить о. М. Кінш. Святочну промову виголосить О. Олесь. Рішучо місцеві представники з American Red Cross буде співати два хори: Хор старших «Бони» і молодечий хор під управою д-ра Михайла Фатюка.

Всіх запрошуємо до численної участі.

НАРЕШТІ ПО ДОВГІМ ОЖИДАННІ

З нові сензаційні ПОЛЬКИ на рекордах SONART — найжаркіші з часів «Бір Бе-ре» і того роду, що, раз почувши, ви ніколи не захочете бути без них.

ОСИП СНИГУР («Король Польки») і його оркестра виконали: M-580 ВЕСЕЛА ПОЛЬКА (Jolly Tar Polka) ГРАЙ МЕНІ, СКРИПКО (Sonart Jive Polka) M-581 ПОЛЬКА: НЕ ТЕПЕР (Dawn Patrol Polka) ВАЛЬС: БАНДУРА (Red Rose-Waltz) M-582 ПОЛЬКА: ГАНЬКА (Fiesta Polka) ПОЛЬКА НОВОМОДНА (Victory Polka) M-583 ГРЕМЛІН ПОЛЬКА (Korobushka) ПАНДОРА ПОЛЬКА (Hopak)

Ціна 79 ц. за один рекорд. Лигайте за ними рекордами в вашому торговцях рекордами або пишуть до: SONART RECORD CORP. 251 W. 42nd St., New York City

ЗАЩАДІТЬ ГРОШІ!

Купуйте ФУТРА ТЕПЕР заки ціни підуть вгору.

НАЙЛІПШИЙ ВИБІР НАЙДЕШЕВШІ ЦІНИ Знайдете у виробництві МИХАЙЛА ТУРАНЬСЬКОГО

Купуйте з ДОВІР'ЯМ у **Michael TURANSKY** 350 — 7th Avenue. New York City

Between 29 & 30 Streets 16th floor LACKAWANNA 4-0973

HOURS: Daily to 6:00 P. M. Saturdays to 5:00 P. M.

JOSEPH SNIHUR
The Polka King

OFFICIAL TABLE OF CONSUMER POINT VALUES FOR MEAT, FATS, FISH, AND CHEESE

No. 1—Effective March 29, 1943

Table with columns for Commodity, Points per lb., and sub-categories like BEEF, LAMB-MUTTON, PORK, READY-TO-EAT MEATS, etc.

ГЕНРІ ДЖ. КАРЗЕР, підприємця для будівлі кораблів, відмовляється...

но зголосилася: Олена Ганій, Анна Верещак, Анна Мисинь...

Хоч погода була дуже дограна, то проте на святі було присутніх майже дві сотні людей...

ДО НЕТЯЖКОЇ РОБОТИ НА ФАРМІ

ПРОДАЮ ДОМИ, ФАРМИ, РЕСТОРАНИ, САДУНИ, БУНЕРИ, ГРОСЕРНІ

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН

ПОШУКУЮ у важкій справі Стефана Галушку...

БОЛІНІ

Dr. L. A. BENLA

МИРОН ЛИТВИН І СИН

for a Better Day U.S. WAR BONDS

In Belgium alone there are more than 400 secret newspapers published in French or Flemish...

Даром пробка ДІЛЯ МІЛЕРТОН LAXATIVE

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС 'СВОБОДА'

Спеціальна Оферта по знижених цінах

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛІДЕЛЬФІО

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

ДЛЯ ДОБРА НАШИХ КЛІЄНТІВ

STEPHEN J. LEWISIAK & SON FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ВРЕМІ

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ЧЕСТЕР, ПА. Свято Тараса Шевченка і Ольги Басарабової. Заходом української православної парохії, Українського Народного Дому та Союзу Українок в Честер, Па., відсвятковано свято Тараса Шевченка і Ольги Басарабової...

до самостійного та вільного життя. Святочний реферат про Ольгу Басарабову та її дівочу працю відчитала Емілія Огар. В англійській мові реферат про Тараса Шевченка відчитала Юстина Огар.

Панна Єлисавета Онї з Філадельфії, організаторка норскок для військової служби, та президентка Американського Червоного Хреста для збирання Фондів для Военної Допомоги.

ПОЖАР РАФІНЕРІЇ НАФТИ. У Вест Тулсі, Оклагома, погоріла рафінерія нафти. Пішло з димом сто тисяч доларів. Військові офіцери й федеральні розслідники роблять докопання.

„Не рушайся!” кричав Джер, „бо стріляю!”

Потім він крикнув до своїх союзників, що йшли поспішно берегом моря: „Ходіть сюди! Я вже їх маю в руках!”

Скрег сказав до своїх рейдерів, усміхаючися: „Цей Джер хитра людина. Він вміє собі дати раду хоч у якій біді!”

Тимчасом Джер не спускав очей з Тарзана, свого найнебезпечнішого противника. Він підтягнув курок угору, готов стріляти кожної хвили.

КОЖНІЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.